

Cēsu novads uzsāk iniciatīvu pret pārtikas izšķērdēšanu un aicina: nemet ārā – dalies!

Cēsu novada pašvaldība, kas aktīvi attīsta Gaujas Nacionālā parka bioreģiona un ilgtspējīga dzīvesveida iniciatīvas, oktobrī uzsāk sabiedrības iesaistes kampaņu – #CĒSISNEIZMET, #CĒSISDALĀS. Tās mērķis ir mazināt derīgas pārtikas izšķērdēšanu, stiprināt kopienu un meklēt vietējos risinājumus globālām problēmām.

Šī iniciatīva aicina pievērst uzmanību pārtikas ražošanā ieguldīto resursu vērtībai, padarot pārtikas neizmešanu, dalīšanos un saņemšanu par ikdienas ieradumu. Tā stiprina vietējās kopienas atbildību un solidaritāti, jo dalīšanās ir gan rūpes par līdzcilvēkiem, gan ceļš uz ilgtspējīgu resursu izmantošanu.

Aicinājums nezimest pārtiku saskan ar labas gribas memorandā noteiktajiem principiem par Gaujas Nacionālā parka bioreģionareģiona izveidi — saudzīga resursu izmantošana, atkritumu samazināšana un ilgtspējīgu dzīvesveida veicināšana. Cēsu novada pašvaldība šajā jomā seko pasaules praksei, kur līdzīgas kustības jau darbojas citviet pasaulē – piemēram, “Pārtikas atgūšanas tīkls” (*Food Recovery Network*) ASV, “Pārāk labs, lai izmestu” (*Too Good To Go*) un kopienas ledusskapju iniciatīvas (*Community Fridge*) Eiropā, Apvienotajā Karalistē un Skandināvijā.

Atbildīga rīcība - solis pretī resursu saudzējošai kopienai

“Šī kampaņa ir sākums, lai aktivizētu kopienu dalīties ar pāri palikušu pārtiku, normalizējot praksi, ka dalīšanās ar ēdienu un tā saņemšana nav sasaistāma ar mantisko stāvokli. Ikvienam gadās situācijas, kad derīga pārtika pēkšņi kļūst lieka — un dalīšanās ir veids, kā parādīt rūpes gan par resursiem, gan par līdzcilvēkiem. Tā ir iespēja dzīvot atbildīgāk un vienlaikus iepriecināt kādu, veidojot kopienu, kurai rūp, kas iesaistās un dalās. Lai arī kampaņa vērsta uz iedzīvotājiem, tajā aktīvi aicinām iesaistīties arī sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumus,” norāda Cēsu novada pašvaldības bezatkritumu kopienas vadītāja Lāsma Ozola.

Digitāla kopiena - reāla palīdzība

Mūsdienās sabiedrības kustības un kopienas iniciatīvas visstraujāk aug digitālajā vidē – sociālie tīkli ļauj ne tikai ātrāk sasniegt plašāku auditoriju, bet arī ērti dalīties ar informāciju un padarīt iesaistīšanos vienkāršāku. Kampaņas laikā izveidotas divas jaunas digitālās platformas – Facebook grupa “*Dalies ar ēdienu Cēsu novadā*” un WhatsApp grupa ar tādu pašu nosaukumu. Tās kļūs par vietu, kur cēsnieki un novada iedzīvotāji var dalīties ar pāri palikušo pārtiku – kūku, kura ir par lielu, lai apēstu pats, dārza veltēm, kas izaudzētas vairāk, vai produktiem, kas palikuši pāri pirms došanās ceļojumā. Šajās situācijās ēdiens var kļūt par vērtību kādam citam, nevis atkritumiem.

Ne visi ikdienā lieto sociālos tīklus, taču iniciatīvas būtība ir vienkārša – ja redzi, ka kādam vajadzīgs atbalsts, vari būt tilts un padalīties viņa vietā. Arī tas stiprina kopienu: es palīdzēju Tev, Tu palīdzēsi kādam citam.

Kampaņas laikā paredzēta:

- komunikācija ar praktiskiem padomiem, kā novērst derīgas pārtikas nonākšanu atkritumos;
- digitāli pieredzes stāsti ar cēsniekiem, kuri dalīšanos ar pārtiku piekopj ikdienā;
- sadarbība ar Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikuma jauniešiem, aktualizējot padomu sadaļu;
- sabiedriskās ēdināšanas sektora iesaiste pārtikas dalīšanās iniciatīvā.

Dalīšanās iedod vērtību ne tikai pārtikai, bet arī kopienai

“Cēsis vienmēr ir bijušas drosmīgas jaunu ideju aizsācējas un īstenotājas. Šai idejai neapšaubāmi ir nākotne, jo tā gan iedvesmo darīt labu, gan māca, ka dalīšanās kultūra nav tikai cilvēciska rūpe, bet arī praktisks ieguldījums planētas nākotnē. Dalīšanās iedod vērtību ne tikai pārtikai, bet arī attiecībām, un tieši tas padara šo ideju tik nozīmīgu Cēsīm – jo mūsu lielākā vērtība ir mūsu iedzīvotāji,” tā par kampaņu saka Cēsu novada priekšsēdētāja vietniece Inese Suija-Markova.

Cēsu pašvaldība iedrošina arī citas Latvijas pašvaldības aktīvi iesaistīties, izveidojot līdzvērtīgas platformas savās pašvaldībās.

Pievienojies dalīšanās kopienai:

- Facebook grupa “Dalies ar pārtiku Cēsu novadā”
- WhatsApp grupa “Dalies ar pārtiku Cēsu novadā”

**Līdzfinansē
Eiropas Savienība**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata un enerģētikas
ministrija

LIFE integrētais projekts “Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju” (LIFE Waste To Resources IP, LIFE20 IPE/LV/000014) tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas finansiālu atbalstu. <https://wastetoresources.kem.gov.lv>

Informācija atspoguļo tikai autoru nostāju un viedokli, un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras (CINEA) nostāju un viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne finansējuma piešķirējs nav atbildīgi par pausto saturu.